

ПІД РОЗВАГУ.

Як перший лінійний український націоналістичний редактор або політик абсолютно не потребує мати жадного почуття чести, сорому й сумління, щоб "як слід" виконувати свою "чорну" політичну роботу — так і грушник вугілля не повинен мусити мати якусь політичну свідомість до солідного виконання своєї роботи.

Багато людей погодяться з цими твердженнями й часто редактори та політики також признають це (розуміється, що тільки "в душі"), бо воно зовсім адекватне й очевидне... Націоналістичний редактор чи політик, що позбувся гаданих почувань і грушник вугілля чи вський інший чорнороб, що ще не набув деякого політичного знання — дають цікавиту заповню, що прислужуються як найліпше своїм хлібадцям.

А я додаю ще від себе, що це є великим абсурдом, коли хто з певних причин бажає вмовити в себе чи в других, що неюколюбські редактори й політики можуть деколи мати честь, сором, совість і т. п. Це-ж є характеристичні прикмети більшовицького покроя людей і для всякого націоналіста непригожі й ворожі!

За те грушника вугілля з політичними прикметами можна деколи стрінути. Коли не вірите — то я постараюсь переконати вас такі самі собою.

Я власне вигружував вугілля на "ломбер-ярді" Extorters and Thieves Fuel Company і мимо цього дуже цікавився всякою ріжонапрямною політикою. Світовою політикою цікавився загальною, загально-українською старокраєвою — спеціально, а новокраєвою і загально й спеціально, бо вона твориться таки перед моїм носом.

Безперечно, що я вродився з цим замилуванням до політики, так як не можна заперечити, що кожний побожний католик уродився з первородним гріхом.

Не моя вина в тому, що до тепер я є тільки аматором політики, а не фаховим політиком, тому всякі закиди, що я марну або мариную свої вроджені політичні здібності на "ломбер-ярдах" — є не на місці.

Відколи народився на світ божий Шаповал і Григорій, то вже кожний знає, що фаховим політиком може бути лише той, що має "чорне на білому" — диплом кваліфікованого політика.

Та про важність політичного диплому не треба мені говорити, бо історія всіх віків дає досить фактів, що її потверджують. Чому, наприклад, тов. п. Н. Н. Григорій категорично заявляє, що Маркс ні трішки не розумівся на політиці, хоч писав багато книжок про політику (це більше як він, Григорій)? Скажіть? — Не знаєте?! Це-ж проста річ: Маркс не мав політичного "чорного на білому", диплому. Ось через що ніхто не може опро-

кинути закиди Григорієва. Є хіба тільки те оправдання, що в часах Маркса ще не існував "Шаповалівський Робітничий Університет" в Празі та й він так і вмер без політичного диплому й некваліфікованим політиком.

Отже ви вже розумієте, чому я марнував і до цього часу марную та мариную свій політичний талант? Я ще не маю політичного "чорного на білому"... а коли я, "ще" не маю, то значить, що я хочу і можу його мати, тим більше, що "дядько" Микита Шаповал вже сотворив той давно пожаданий Робітничий Університет, який має продукувати політичних кваліфікованих робітників "босів" чи "лідерів". Ви-невинен він дуже багато за те, що скорше не здобувся на сотворення того університету і я чуваю великий жаль до нього, та коли він такий, що йому й пан-біг все прощає і всі розумні та добрі люди, то й я прошаяю йому його провини.

Краще пізно. — як ніколи. Хоч і трохи вже запізно для мене, але я негайно висуваю на університет і вірю, що за рік побачите мене вже на політичній арені.

Правда, що Григорій своїм приездом до Канади, а ще більше своїми "публічними" виступами та промовами, старается підклатити повагу "нашого" університету? — один кожний здуровудумаючий чоловік знає, що він робить зрадницьку і руйнівну роботу. Микита Шаповал звирився на нього — як на себе самого. Доручив йому, щоб він пропонував між канадським робітничим і українським ідею "Соціал. Ліги Нового Сходу, соціал-революціонерів, Робітничого Університету" і т. п., а він, переїхавши через океан, показав Микиті хвіст і роги й на кожному місці та в кожному своїм "публічному" виступі всіма силами і при допомозі перевернутих політичних, соціологічних і деяких інших фактів, старається компрометувати все те, що повинен пропагувати.

Де його честь, де його совість, де його мораль? (Я не говорю про ту "мораль", що він видає, але про ту решту, що повинен був при собі залишити!)

Тому я апелюю до всіх, що мають намір стати українськими політичними робітниками і соціал-революційними кваліфікованими Микитами, боронити завзято все те, що Григорій старається понижити, обесмішити, оплювати і закопати.

Не треба вірити його твердженням, ніби то "Соціал. Ліга Нового Сходу" — це ніщо інше — тільки мала горстка (около півтора тузіна!) соціал-контр-революційних пережитків, інвалідів, психопатів і варієтів, що викинені на праский смітник пролетарської революції — вони найшли там з'їзиту коцьобу і думають про ній на Марса вилізти. В цьому Григорій

здорово бреш, розминається з правдою, бб:

1. Коли-б численність Ліги вносила всего півтора тузіна — то не називалися-б Лігою, але клікою...

2. Не називалися-б Ліга соціалістичною, але контрреволюційною, коли-б її склад був контрреволюційний.

3. Звалися-б Лігою Старого і Патологічного Сходу, якби в ній були пережитки, інваліди і т. п.

4. Революція не викидала їх на праский смітник, тільки вони самі покинули революцію.

Також кожний свідомий і півсвідомий робітник є свято переконаний, що Шаповал мав і не буде мати жадної користі з Робіт. Університету — отже відпадає й те безпідставне твердження Григорієва — будице то університет є звичайним бізнесовим підприємством Микити і Спілки. — Його наклали на небіжчу Центральну Раду — що, мовляв, вона вродилася неживою — можуть найліпше відбити її батьки, що ще живуть, а також і лікарі, що робили вивіскуцію її тіла. Вони добре знають, що вона вродилася зовсім живою, тільки зовсім гідроксифалічною (мала воду в голові) — а вмерла (дай їй, боже, царство небесне!) з голоду, бо "Ненька" не давала їй ссати (забув і як жалю щоб так безмозке білянько не жило на глум людям!). Зараз же подам кілька цінних вказівок для тих, що хочуть сказати щирі правду в очі Григорієву.

Хох би що не вивговорював Григорій — хорони вас бог, казати йому: брешеш! Він справді не здрігав за це казати від потилиці аж... (як то в пазі говориться), але зараз скаже, що ваше "брешеш" доказує, що у вас немає найелементар-

ного політичного знання. "Це-ж тільки сбка може брешати — а я то розходжуся з правдою!" — відриже вам. — Також не кажіть йому, що він хоче вас звести, бо він відповість, що може звести людину другого пола, а вас хоче завести під дурного хату. — Коли ви в його промові не чули й одного слова правди і хочете це висказати йому, найліпше буде як скажете: — "Протягом свого виступу, ви, пане, ані раз не сходилися з правдою й я знаю, що вашою метою було: завести нас під дурного хату..." і т. п.

Тим, що бажають вписатися, або вже вписалися на Робіт. Університет, але мають деякі скрупули відносно терену своєї майбутньої політичної праці — скажу "не во гнів", що і вони та їхні скрупули досить найві. Таж коли ми покінчимо політичні студії — сейчас випишемо ноту до більшовиків, що такі то і такі кваліфіковані і з дипломами українські політики бажать звороту України на підставі такого то і такого артикулу статута Соціалістичної Ліги Нового Сходу... і т. п. І більшовики, побачивши що це не з Грідем справа, але з українським політичним Микити — в тім моменті віддадуть нам нашу Україну. — А якщо вони були-б так неокіскавентні (це майже абсурд!) і не віддали нам, тоді також ми не мали-б великого клопоту.

Дядько Шаповал не в спину битий і вже задалегідь видав на світ "Нову Україну" в Празі! — Отже в найгіршому разі ми такі матимемо місце виладувати наші політичні здібності.

І чи не "хитрий Малорос" наш "дядько" Микита?

Грушник.

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ РОБІТНИЧОЇ ЛІВЦІ.

Голосним гомоном відбулося по всіх західно-українських землях масове арештування визначних діячів робітничо-селянської лівці. Як велику вагу прикладає польський уряд до цих арештувань і трусів, доказом цього урядовий комунікат, який появився в цій польській пресі. Комунікат виправдує ці арештування тим, що члени кількох політичних партій, а саме КПЗУ, ГНС-лівці, Сельроб-лівці і Сельроб-правіці брали участь в конференції, що між 10 а 20 відбувалася в Данцігу. По повороті з конференції слідча політична поліція перевела масові ревізії і арештувала кількадесят осіб. Між арештованими знаходяться: ред. "Сельробу" Вальницький, редактор "Культури" Рудик, ред. "Світа" Хаба, ред. "Нашого Слова" Крайківський і багато інших. Більшість арештованих передано до диспозиції, слідчому судді.

Арештування відбулися не

тільки у Львові, але й на провінції, головно в Тернополі і в Перемишлі. Арештовано багато осіб на Волині, між іншими комуністичних послів Чучмая й Козицького. Властива причина арештувань полягає в тім, що польська влада побоюється корисного впливу виборів для робітничо-селянських партій рішила терором викликати переполох і на час виборів усунути головних діячів тих партій.

ЗА СКІЛЬКИ КУПЛЕНО УНДО?

Свій великий розмах в часі виборів завдячує УНДО поміччю, яку одержало від жидівських банкірів та німецьких фабрикантів. Тими грішми оплачує воно безліч агітаторів, видає маси літератури і афіш'а та фінансує хмари наганячів. Цього всего не було-б в стані роботи, коли-б не та поміч. Численні німецькі зрадники і оглодили, що УНДО дістало 36,000 злотих. Квота не мала й може вистарчити на баламучення села.

жттям так його вразило, що він мусів знайти вислів своєму обуренню. Він почав писати про це, складаючи чудові ліси на вірз пісень народних. Йому те дуже легко йшло. Він почав у тих піснях-поемах епітувати все про панів і про кривди розповідати, що чинили вони народів. Він зробився поетом!

Писав він сам для себе. Звук здавна сам з собою розмовляти. Привило його до того сирітське самітне життя. А тут же в російській столиці, на далекій чужині, серед хоч і прихильних та чужих здебільшого людей. Серед панів! Як-не-як, а вони таки показували йому, що він їм не рівня, що це вони тільки так, з ласки своєї, біля себе його садують, що він мусить бути їм вдячний. Вони ніколи не забували, що вони — пани, а він тільки звольнений кріпак.

От і виливав він на папері свою тугу за рідними, близькими людьми, сплисував малюнки рідної наної природи і те все промовляло до серця кожному землякові. Було омаль і в Петербурзі земляків з України. До сліз зворушили їх ті нові поезії і ось вони гуртом видрукували в 1840 р. невеличку книжечку "Кобзар". Було там тільки 8 поезій: "Думи мої, думи", "Перебендя", "Катерина", "Тополя", "Тарасова Ніч", "Іван Підкова". Це були ніби пісні, що їх співають на Україні народні співці, кобзарі-бандуристи. Справді, бо Шевченко був, як сказав один російський учений, — останній кобзар і перший великий поет нашого українського народу.

Дивна річ скоїлась! Як прийшов видруку-

НОВА ХЛІБОДЦІНА.

Брати Васильчуки знову поділилися ролями. Павло в останньому моменті вскопчив до УНДО, а Антін пішов явно на угоду. Цю угоду він вже раніше голосив і через те стояв поза скобками українського клубу, але тепер цілком заграв в отверті карти й переняв на себе ролю Даніловича і йому подібних. Своєю акцією позва від покляної телеграми до Пилсудського та вислани спеціальної делегації до Варшави. До сойму агітує за лістою ч. 1, себ-то за лістою уряду, а себе й своїх прихильників поставив в сенатори.

Та найбільшим його "подвигом" — це відібрання від Сельробу його органу "Наше Життя". Колись був він одним з основників цього часопису й на тій підставі виступив проти теперішніх видавців, а уряд, розуміється, признав за ним праву. Через те Сельроб опинився без часопису, а на виведення нового уряду не дав дозволу. Ця подія робота Васильчука стрінулася з великим обуренням населення, бо зробив він це як в той мент, коли на рідні селяні і робітники Холмщини й Волині падуть арештування і ревізії, коли уряд нищить безощадно все, що тверезе і здорове.

ПРОЦЕС ЗА ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ.

Процес проти 17 молодих Українців у Львові, обвинувачених за державну зраду і за шпіонажу, тягнеться в безконечність. Досі устійено, що закид замажу на куратора Собинського, який роблено двом студентам, не має ніяких основ. Неприємним моментом були зізнання б. старшини Головіцького, що відіграв визначну ролю в часі левотерористичної авантюри, котрий себе ратував перед в'язницею, вигодосив в часі своїх зізнань угодову декларацію. Зізнання ці викликали загальне негодовання, як серед зібраної публіки, так і серед обвинувачених.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ЗА 6,500,000 КРБ. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН.

Сільсько-господарські будівельні заводи України випустили в січні місяці ріжних сільсько-господарських машин і приладдя на суму 6,500,000 крб. Виробничу програму заводи виконали повнотою. Порівняно з січнем минулого року виробництво збільшилось на 31 з половиною процентів, а продуктивність праці на 30%. Взагалі продуктивність праці по заводах перевищує середньорічну норму на 6% проти грудня вона збільшилась на вісім процентів.

АЛЬМАНАХИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Державне Видавництво України готується видавати альманахи нової української літератури. Ці альманахи виходитимуть покищо неперіодично, а наступного року постійно під назвою "Новини".

Альманахи складатимуть окремі групи письменників за певними ознаками творчості. До складання буде притягнуто крім письменників Радянської України, ще й письменників Західної України.

Цього року вийде 3-4 альманахи, кожний розміром на 10-45 аркушів.

"КОЛДОВСТВО ТА ВІДЬОМСТВО".

Комісія для дослідження громадських течій УАН передала до Етнографічної Комісії надзвичайно цінний архів А. Ф. Кістяківського "колдовство та відьомство".

Цей архів являє велику збірку судових актів і фольклорних записів що до колдовства, відьомства та знахарства.

1.000 КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Заходами Етнографічної Комісії У.А.Н. останнього часу зросло число постійних її кореспондентів і нині вже сягає 1.000. Переважна кількість кореспондентів-селян. Тепер комісія що-дня одержує переписки 50 дописів, зібсеред яких є дуже цікаві етнографічні записи.

КАТЕДРА КООПЕРАЦІЇ ТА КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ ПРИ ІНСТ. МАРКСІЗМУ.

При українському Інституті Марксизму утворено катедру кооперації та колективізації сільського господарства. На її устаткування Укрельбанк видав 1,000 карбованців з коштів аграрного фонду, що його утворено з прибутку банку за 1924-1925 р.

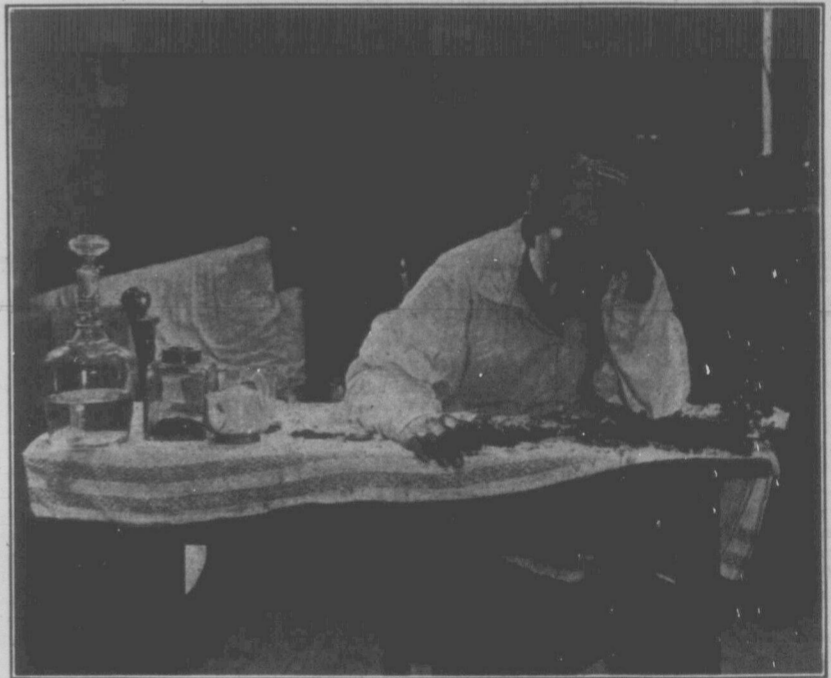
ФІЛЬМА "ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

ВИКОРИСТАЙТЕ ОДИНОКУ НАГОДУ У ВАШОМУ ЖИТТЮ — ПОБАЧИТИ ЦЮ ПРЕКРАСНУ ФІЛЬМУ.

Онтерійському Провкомові удалося одержати що фільму з Радянської України. Своя і чука критика незвичайно високо оцінила що фільму. Не було, нема і не буде глядача, який не одушевлявся-би цю фільмом, бо хто-ж не бажає поглянути на міся, куди ступала нога великого поета-революціонера. Ця фільма проведе глядача через життя, терпіння, тюрми, радість і горе кріпацького генія.

Фільма ця буде показуватися в слід. місцевостях і днях:

Порт Артур, 14 — 15 березня. Вест Форт Вільям, 19 — 20 березня. Форт Вільям, 16 — 17 березня. Форт Френсес, 22 — 23 березня.

Тарас Шевченко перед смертю. Це образок з фільми "Тарас Шевченко".

ЖИТТЯ ШЕВЧЕНКОВЕ.

(Продовження.)

Отак якийсь сідив Шевченко в саду та змальовував якусь мармурову людську подобу, а тим садом ішов справжній малярський артист, ще й земляк Шевченків — теж з України родом, Іван Сошенко. Здивувався він, що парубок по ночах місцями сідить, малює. Розбалакалася. Вподобався Тарас Сошенкові і той пообіцявся йому навчити справжнього великого малярства. Повирятеливали. Було в Сошенка багато знайомих учених людей. Всі вони зацікавилися цим непростим кріпаком, що мав таку велику охоту до науки.

Сошенкові знайомі вирішили викупити цього молодого талановитого учня-кріпака. Було то сильно вчені люди. Був між ними письменник Жуковський, славетний маляр Брюлов і інші. Був навіть один український письменник Гребінка. Ці люди напустили Шевченка до справжньої просвіти й придали до Академії. Вони пак ніюхом почули, що це об'явився великий талант, що на долю їхню випало велике щастя: відчинити вілчий шлях цьому талановитому парубкові. То-ж вони вхопилися за хлопця. Брюлов написав портрета з Жуковського. Портрета продано і на ці гроші визволено Шевченка. Не відсохла ланова рука прийняти ці 2,500 карбованців за Шевченка! І очей в сірка не позичав. Всі вони такі благородні, то чо-

му-ж було й Енгельгартові не заробити на Шевченкові!...

Діставши волю, Шевченко приділився до Академії Малярства. Було тоді йому вже 25 літ. Вивився він там не тільки малювати, а й наук ріжних.

Вивився він запопадливо. Читав книжок багато, вчився французької мови, ходив до університету. Почав ручкатися з великими панями, ходити до їх у гості. І от диво! Не забував Шевченко за тим усім своїх рідних, не гордував зземляків, не цурався своєї рідні. Він допомагав їм і словом і ділом — з свого, заробітку. Бував так, що як піде булово котрийсь парубок в садатти на службу, тр як вернеться, то вже не хоче язика "по-мужичькому" наламувати. Все, каже, я "образовался". На селі з таких сміються; що вони так запаніли, аж забили, як і граблі зуться. Не цурався Тарас своєї мужичої мови. Де там! Навпаки! Він іще почав нею вірші писати! Та які вірші! Поцастило парубкові. Вийшов у люди. Почав често вдатися, добре істи, по театрах ходити, книжки читати. Почав жити по-людському, з кріпака сам ніби полупанком зробився. В доброму житті розвивився його хист. Вивчивсь добре малювати.

Та ця вся праця і добре життя не заступали йому того, що народ тимчасом у кайданах. Ніколи не забував цього Шевченко. Навпаки! Тепер не все ще дужче, ще болючіше йому було, коли він побачив, як живуть ці самі пани і зрівняв із тим, як живе народ і жив він сам. Ріжниця між життям народних низин і чланським

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокое число 5 ц. Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!